

Керівник такого підприємства виконує роль коуча, який допомагає узгодити цілі, цінності, здібності та вийти людині креативній на новий рівень людської духовності та мотивації – здобути унікальну особисту значущість.

Список використаних джерел:

1. Величко Л. А. Управління мотивацією праці на підприємствах сфери обслуговування / Л. А. Величко // Сучасні трансформації організаційно-економічного механізму менеджменту та логістики суб'єктів підприємництва в системі економічної безпеки України / за заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Гринько. – Дніпро: Біла К. О., 2017. – 487 с.
2. Grynko T., Krupskiy O., Koshevyi M., Maximchuk O. Modern Concepts of Financial and Non-Financial Motivation of Service Industries Staff // Journal of Advanced Research in Law and Economics; Craiova Vol. 8, Iss. 4(26), (Summer 2017): 1100-1112.
3. Сардак С. Е. Управлінсько-регуляторні аспекти розвитку людських ресурсів в умовах глобалізації : моногр. / С. Е. Сардак. – Д. : Вид-во ДНУ, 2012. – 460 с.
4. Гринько Т. В. Організаційні зміни на підприємстві в умовах його інноваційного розвитку / Т. В. Гринько, Т. З. Гвініашвілі // Економічний часопис-XXI. – 2015. – №1-2 (2). – С. 51–54.

К. е. н. Водолазська О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВРАХУВАННЯ СПЕЦИФІКИ ВИДІВ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ
ПРИ УПРАВЛІННІ СТРАХОВИМ ПОРТФЕЛЕМ СТРАХОВИКІВ**

У процесі управління страховим портфелем постає дилема про передачу ризику на перестраховання. З одного боку, перестраховання дозволяє збалансувати страховий портфель, захистити його від катастрофічних збитків, що позитивно впливає на фінансову стійкість діяльності страховика. З іншого боку, перестраховання передбачає передачу перестраховику частини страхових премій, тому, у разі ненастання страхового випадку, фінансова стійкість перестраховальника може погіршитися. Викладене обумовлює необхідність формування науково-методичних засад, що дозволяють обґрунтовувати доцільність прийняття рішення про передачу ризику на перестраховання.

Першим кроком у розробці методичних підходів до обґрунтування рішення про передачу ризиків на перестраховання повинно стати визначення переваг та недоліків різних варіантів стратегій перестраховання. Такий підхід відповідає поглядам багатьох вчених-економістів [1–].

При пропорційному перестрахованні відбувається дольовий розподіл відповідальності за ризиками між перестраховальником (цедентом) та перестраховиком (цесіонером): визначаються долі кожного в страховій сумі, преміях і збитку. Різновидом пропорційного перестраховання є квотне перестраховання, коли перестраховальник зобов'язується передати на перестраховання, а перестраховик зобов'язується прийняти оговорену долю в усіх ризиках за певним видом страхування.

Перевагою квотного перестраховання є те, що воно не потребує значних витрат на його обслуговування. Водночас при квотному перестрахованні перестраховальник вимушений передавати перестраховику квоту навіть у невеликих ризиках, які могли бути залишені на власному утриманні, внаслідок чого може бути втрачена частина страхових премій. Цього недоліку позбавлене ексцедентне перестраховання, коли частина страхової суми, що перевищує власне утримання страховика (перестраховика) надходить у перестраховання.

Перестраховання ексцедента суми передбачає, що всі прийняті на страхування ризики, страхова сума яких перевищує власне утримання цеденту, підлягають переданню на перестраховання в межах визначеного ліміту або ексцедента. При перестрахованні ексцедента суми важливо визначити оптимальний розмір власного утримання перестраховальника.

Призначенням непропорційного перестраховання є забезпечення платоспроможності страховика при крупному збитку за прийнятим ризиком за певний період часу. При непропорційному перестрахованні відбувається розподіл відповідальності сторін договору за збиток, однак пропорційного розподілу страхової суми та страхових премій немає. Як варіанти непропорційного перестраховання слід розглядати перестраховання ексцедента збитку та перестраховання ексцедента річної збитковості.

Перестраховання ексцедента збитку передбачає захист страховика від крупних та непередбачених збитків внаслідок настання страхового випадку або серії випадків, спричинених однією подією. Оцінюючи максимальний розмір збитку, який страховик може залишити на власному утриманні, варто враховувати: обсяг надходжень нетто-премії (премії за вирахуванням витрат на оплату персоналу компанії, агентів, брокерів); фінансовий стан страховика, який залежить від розміру технічних та вільних резервів; збитковість страхових операцій; ціну перестраховання.

Перестраховання ексцедента річної збитковості дозволяє страховику обмежити величину сукупної річної збитковості, що є особливо важливим для тих видів страхування, для яких характерна значна амплітуда коливань збитковості. За договором перестраховання ексцедента річної збитковості перестраховик покриває не суму, що перевищує власне утримання збитку перестраховальника за певним страховим договором, а суму, на яку сукупні збитки перестраховальника за рік за страховими договорами перевищують встановлений договором перестраховання розмір власного утримання перестраховальника (встановлений у відсотках до суми страхових премій за рік за певним видом страхування). Тому перестраховик долучається до відшкодування збитків лише тоді, коли збитки перестраховальника перевищать певну норму річної збитковості, та здійснює відшкодування в межах встановленого ліміту відповідальності.

Узагальнюючи викладене, виділимо переваги та недоліки непропорційного перестраховування:

- переваги: зменшення адміністративних видатків; можливість утримати більшу частину страхових премій, ніж при пропорційному перестраховуванні; обмеження відповідальності за збитками;

- недоліки: участь у прибутках перестраховика за підсумками виконання договору (тантьєма) не передбачається; премії перестраховику сплачуються при укладанні договору перестраховування та, навіть якщо сплата відбувається в декілька етапів, до того, як отримає премії від клієнта; покриття надається лише на випадок виникнення значних збитків.

У кінцевому підсумку, подальший розвиток науково-методичних засад прийняття рішення про передачу ризиків на перестраховування може полягати у формалізації вибору оптимальної перестрахової стратегії з поміж стратегій квотного перестраховування, перестраховування ексцедента суми та перестраховування ексцедента збитку, що дозволить спланувати джерела фінансування страхових виплат у випадку реалізації ризиків з непередбачуваними та катастрофічними збитками та забезпечити виконання зобов'язань страхової компанії.

Список використаних джерел:

1. Васин П. Н. Перестрахованиеккак система распределения рисков страховщиков: учеб. пособие / П. Н. Васин. – Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2009. – 176 с.
2. Кнейслер О. В. Риннок перестраховування України: теоретико-методологічні домінанти формування та пріоритети розвитку : монографія / О. В. Кнейслер. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
3. Ткаченко Н. В. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній: теорія, методологія та практика: монографія / Н.В. Ткаченко; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. – Черкаси: «Черкаський ЦНТЕІ», 2009. – 570 с.
4. Meier U. B. Business Cycles in Insurance and Reinsurance: the Case of France, Germany and Switzerland / U. B. Meier, J. F. Outreville // Journal of Risk Finance. – 2006. – № 7. – P. 160–176.

Волювач М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ

ДО ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Сучасний стан ринкових відносин і підприємств, як соціально-виробничих структур, потребує адекватної системи управління на всіх рівнях та сферах. На рівні підприємства, ця проблема займає особливе місце. Будучи об'єктом товарно-грошових відносин, володіючи широкою економічною самостійністю та відповідальністю за результати своєї господарської діяльності, підприємства повинні формувати таку систему управління, яка могла б забезпечити їм високу